

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/245/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5810200178
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5810200178.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcov: 1/ V. S., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., W. XXX, 2/ M. D., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., W. XXX, zastúpená opatrovníčkou - žalobkyňou 1/ V. S., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., W. XXX, proti žalovaným: 1/ P. K., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, 2/ V. M., rod. T. nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, 3/ F. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., W. XXX, žalovaní 1/ až 3/ právne zastúpení: Mgr. Igor Palider, advokát so sídlom D., K. J. č. XXX, 4/ JUDr. V. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, 5/ Mgr. A. H., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, 6/ Mgr. D. A., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, žalovaní 5/ a 6/ právne zastúpení: Mgr. Igor Palider, advokát so sídlom D., K. J. č. XXX (žalovaní v rade 2/ až 6/ ako právni nástupcovia po nebohom žalovanom 2/ - M. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom R., V. XXX, zomrelom XX.XX.XXXX), o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv a darovacej zmluvy, na základe odvolania žalobkýň v rade 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 5C/7/2010-783 zo dňa 14. marca 2018 v spojení s opravnými uzneseniami č.k. 5C/7/2010-850 zo dňa 3. decembra 2018 a č.k. 5C/7/2010-892 zo dňa 30. augusta 2019 a odvolaní žalobkýň v rade 1/ a 2/ proti uzneseniu č.k. 5C/7/2010-850 zo dňa 3. decembra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. - VI. mení tak, že

I. Konanie v časti, ktorým sa žalobkyne v rade 1/ a 2/ domáhali určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej dňa 26.02.2010 medzi predávajúcou P. K., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom T. XXX a kupujúcimi M. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom R., V. XXX a F. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom R. č. XXX, ohľadom ktorej bývalý Katastrálny úrad Žilina, Správa katastra Tvrdošín dňa 05.05.2010 pod č. V 419/10 povolil vklad vlastníckeho práva, a to k nehnuteľnosti - stavby č.s. XX, postavená na pozemku registra C KN parc.č. 793/2 - zastavené plochy a nádvoría o výmere 204 m² v k.ú. R., obec R., okres C. evidovanej LV č. XXXX pod B 748 na meno F. M. v podiele 2214/615881-ín, pod B 750 na meno JUDr. V. M. v podiele 536/615881-ín a pod B 752 na meno M. M. v podiele 2822/615881-ín z a s t a v u j e .

II. U r č u j e, že kúpna zmluva uzavretá dňa 26.02.2010 medzi predávajúcou P. K., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom T. XXX a kupujúcim M. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom R., V. XXX, ktorou zmluvou P. K. previedla na M. M. spoluvlastnícky podiel pod B 14 vo výške 666/615881-ín, ktorej vklad povolil bývalý Katastrálny úrad Žilina, Správa katastra Tvrdošín dňa 05.05.2010 pod č. V 419/10, je neplatná.

III. Uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 5C/7/2010-850 z 3.12.2018 p o t v r d z u j e .

IV. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v spojení s uznesením č.k. 5C/7/2010-892 z 30.8.2019 zostáva n e d o t k n u t ý .

V. Vo vzťahu vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy č. V 946/09 a č. V 419/10 v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 666/615881-ín žiadna zo sporových strán n e m á nárok na náhradu trov konania.

VI. Vo vzťahu vyslovenia neplatnosti darovacej zmluvy V 2064/09 p r i z n á v a žalobkyniam v rade 1/ a 2/ proti žalovaným v rade 2/ - 6/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

VII. Vo vzťahu k zastaveniu konania ohľadne neplatnosti kúpnej zmluvy č. V 419/10 v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 2214/615881-ín p r i z n á v a žalovaným v rade 1/ a 3/ proti žalobkyniam v rade 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

VIII. Vo vzťahu k zastaveniu konania ohľadne neplatnosti kúpnej zmluvy č. V 419/10 v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 536/615881-ín p r i z n á v a žalovanému v rade 1/ a 4/ proti žalobkyniam v rade 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

IX. Vo vzťahu k zastaveniu konania ohľadne neplatnosti kúpnej zmluvy č. V 419/10 v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 2282/615881-ín p r i z n á v a žalovaným v rade 1/-6/ proti žalobkyniam v rade 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

X. Štátu p r i z n á v a proti žalobkyniam v rade 1/ a 2/ nárok na náhradu trov štátu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej dňa 26.02.2010 medzi predávajúcou P. K., rod. V. a kupujúcimi M. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX a F. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, ohľadom ktorej Katastrálny úrad Žilina, Správa katastra Tvrdošín dňa 05.05.2010 pod č. V 419/10 povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k tam uvedeným parcelám evidovaných na LV č. XXXX, LV č. XXXX, katastrálne územie R., a to pod B 748 na meno F. M. v podiele 2214/615881, pod B 750 na meno JUDr. V. M. v podiele 536/615881 a pod B 752 M. M. v podiele 2822/615881, zastavil. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobcom v rade 1/ a 2/ proti žalovaným 1/, 3/ a 4/ priznal nárok náhradu trov konania v rozsahu 33,33% a žalobcom v rade 1/ a 2/ proti žalovaným v rade 2/, 5/ a 6/ nárok na náhradu trov nepriznal. Štátu proti žalobcom priznal nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 33% a proti žalovaným v rade 1/ až 6/ v rozsahu 67%.

2. Žalobkyne namietali relatívnu neplatnosť pre porušenie ich zákonného predkupného práva a zároveň aj absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 26.2.2010 medzi predávajúcou P. K. a kupujúcimi M. M. a F. M. zavkladovanej pod č. V 419/10, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na LV č. XXXX pre obec a k.ú. R. a to pod B 748 na meno F. M. v podiele 2214/615881, zapísané pod B 750 na meno JUDr. V. M. v podiele 536/615881 a pod B 752 na meno M. M. v podiele 2822/615881 a rovnaké podiely aj k nehnuteľnostiam na LV č. XXXX. V tejto časti navrhovali žalobkyne konanie zastaviť pre späťvzatie konania. Na základe toho bolo konanie v zmysle § 145 CSP zastavené k parcelám v uvedených podieloch evidovaných na LV č. XXXX a XXXX, okrem stavby súp. č. XX evidovanej na LV č. XXXX. Po čiastočnom späťvzati žaloby a zastavení konania ostalo predmetom konania určenie neplatnosti kúpnej zmluvy V 419/10, ktorej predmetom bol prevod nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX a LV č. XXXX pre obec a k.ú. R., na oboch listoch vlastníctva pod B 412 na meno P. K., rod. V. a to v podiele 666/615881.

3. Vzhľadom na to, že počas konania žalovaný M. M. zomrel dňa XX.XX.XXXX, konal súd ďalej s jeho právnymi nástupcami, a to žalovanými v rade 2/ až 6/ ako dedičmi v prvej skupine. Dedičské konanie po nebohom M. M. nie je doposiaľ skončené, nakoľko bolo prerušené do právoplatného skončenia tohto konania. Z kúpnej zmluvy V 419/10 medzi pôvodne žalovanými neb. M. M. a žalovanou v rade 1/ vyplýva, že žalovaná v rade 1/ prevádzala na pôvodného žalovaného v rade 2/ neb. M. M. spoluvlastnícky podiel pod B 412 vo veľkosti 666/615881 na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXXX a LV č. XXXX. Z uvedených listov vlastníctva zistil, že sa jedná o nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahuje osobitný právny režim, keďže sa jedná o spoločné nehnuteľnosti podľa zákona č. 97/2013 Z.z., čo je napokon zrejmé aj z časti „A“ týchto listov vlastníctva. Okrem žalovanej v rade 1/ boli ako ďalší spoluvlastníci evidovaní aj pôvodne žalovaný v rade 2/ neb. M. M. v podiele 3934/615881, žalobkyňa v rade 1/ V. S. v podiele 666/615881 a žalobkyňa v rade 2/ v podiele 634/615881. Teda jednalo sa o podielových spoluvlastníkov

spoločnej nehnuteľnosti, na ktorú v čase prevodu dopadal režim zákona č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločnostiach účinný do 30.04.2013 (ďalej len „zákon č. 181/1995 Z.z.“).

4. Z ustanovenia § 2 ods. 3 zákona č. 181/1995 Z.z. vyplýva, že ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na práva a povinnosti vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti ustanovenia Občianskeho zákonníka. Obdobne aj z ustanovenia § 7 zákona č. 181/1995 Z. z. vyplýva, že členovia spoločnosti môžu prevádzať svoj vlastnícky podiel spoločnej nehnuteľnosti a s ním súvisiace práva a povinnosti len za podmienok ustanovených v tomto zákone a vo vyhlásení spoločníkov o združení alebo v zmluve o založení a v osobitnom predpise, pričom týmto osobitným predpisom podľa odkazu je Občiansky zákonník.

5. Zákon č. 181/1995 Z.z. nemá osobitnú úpravu predkupného práva (tohto inštitútu sa dotkla až právna úprava obsiahnutá v zákone č. 97/2013 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 01.05.2013), a preto je potrebné vychádzať z úpravy predkupného práva obsiahnutej v Občianskom zákonníku. Právna teória aj judikatúra sa zhodujú v tom, že v prípade prevodu spoluvlastníckeho podielu na inú než blízku osobu je potrebné v zmysle ust. § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka analogicky postupovať podľa ust. § 602 a nasl. Občianskeho zákonníka, a teda pri prevode spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti musí podielový spoluvlastník ponúknuť najskôr svoj podiel na odkúpenie písomnou formou ostatným spoluvlastníkom. V prípade, že podielový spoluvlastník nerešpektuje tento postup, opomenutý spoluvlastník sa môže domáhať od nadobúdateľa podielu, aby mu spoluvlastnícky podiel ponúkol na predaj alebo mu predkupné právo zostane zachované. Treťou možnosťou je, že opomenutý spoluvlastník sa bude domáhať relatívnej neplatnosti zmluvy, ktorou bol spoluvlastnícky podiel prevedený na tretiu osobu, čo mu umožňuje znenie § 40a Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že ak ide o dôvod neplatnosti podľa § 140 Občianskeho zákonníka, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa osoba dotknutá právnym úkonom jeho neplatnosti nedovolá.

6. Dokazovaním bolo preukázané, že žalovaná v rade 1/ svoju ponukovú povinnosť voči ostatným podielovým spoluvlastníkom nespĺnila, resp. ju porušila, keď žalobkyniam v rade 1/ a 2/ neponúkla svoj podiel na predaj písomnou formou, ktorá skutočnosť nebola ani sporná, keďže obe sporové strany a v konaní vypočutí svedkovia (P. A., Z. R., Q. S.) potvrdili len ústne rokovania či už formou telefonickou alebo osobnou návštevou dcéry žalobkyne v rade 1/ Z. R. a manžela žalobkyne v rade 1/, výsledkom ktorých mala byť dohoda o cene 80.000 Sk. Všetky ponuky v obsahu rokovaní obsahovali náležitosti právneho úkonu, t.j. predmet, ktorým bol spoluvlastnícky podiel žalovanej v rade 1/ o veľkosti 1/4-iny účasti k celku, o ktorého nadobudnutie mala žalobkyňa v rade 1/ aj v mene žalobkyne v rade 2/, ktorej je opatrovníčkou, záujem a tiež cena, ktorú ponúkala žalobkyňa v rade 1/ vo výške 70.000 Sk a neskôr 80.000 Sk. Z výpovede svedkyne Z. R. vyplynulo, že sa uskutočnilo posledné osobné rokovanie dňa 19.04.2009, na ktorom sa dohodli podmienky ponuky a predaja v znení ich zmeny telefonickou dohodou a to v časti týkajúcej sa ceny 80.000 Sk, s ktorou žalobkyňa v rade 1/ napokon súhlasila (žalobkyňa vo výpovedi potvrdila, že bola ochotná zaplatiť žalovanej v rade 1/ sumu, akú žiadala a tiež svedkyňa - jej dcéra Z. R. potvrdila, že so zmenou ceny po telefonáte žalovanej v rade 1/, súhlasila). Žalovaná v rade 1/ teda po formálnej stránke nepostupovala tak, ako to uvádzajú ustanovenia § 602 a nasl. Občianskeho zákonníka, konkrétne § 605 OZ, ktorý určuje, že ak nie je dohodnutá doba, dokedy sa má predaj uskutočniť, musí oprávnená osoba vyplatiť nehnuteľnosť do dvoch mesiacov po ponuke a ak táto doba uplynie márne, predkupné právo zanikne. Ponuka sa má vykonať ohlásením všetkých podmienok a ak ide o nehnuteľnosť, musí byť ponuka písomná. Žalovaná v rade 1/ nezaslala písomnú ponuku žalobkyniam ako ďalším spoluvlastníčkam, ktorou by im svoj podiel ponúkla na odkúpenie. Na základe uvedeného je možné dospieť k záveru, že napadnutá kúpna zmluva je relatívne neplatná podľa § 140 OZ v spojení s § 40a OZ. Považoval za potrebné ale uviesť, že so svojim spoluvlastníckym podielom môže každý spoluvlastník nakladať podobne ako vlastník so svojou vecou, ale jeho zmluvná voľnosť je obmedzená opätovným zakotvením predkupného práva do OZ. Nakoľko z dokazovania vyplynulo, že nielen žalobkyne 1/ a 2/, ale aj pôvodný žalovaný v rade 2/ a tiež žalovaná v rade 1/ boli spoluvlastníkmi spoločných nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX a LV č. XXXX a o odkúpenie podielu žalovanej v rade 1/ okrem pôvodného žalovaného v rade 2/ M. M. prejavili záujem aj žalobkyne ako ďalšie spoluvlastníčky, môžu preto žiadať odkúpiť podiel ostatného spoluvlastníka - v danom prípade žalovanej v rade 1/, len pomerne. Nemajú právo žalobou žiadať celý podiel žalovanej v rade 1/, ktorý bol predmetom prevodu napadnutej kúpnej zmluvy o veľkosti 666/615881. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/91/2008. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že aktívny spoluvlastník má právo vykúpiť kúpnu zmluvu prevedené spoluvlastnícke podiely len pomerne, teda

z každého predaného spoluvlastníckeho podielu len jeho časť pripadajúcu na jeho podiel v pomere k dielom ostatných spoluvlastníkov. Podieloví spoluvlastníci sa musia v každom prípade dohodnúť o výkone predkupného práva, ak sa chcú odchyliť od základného pravidla o pomernom uplatňovaní nárokov z predkupného práva, resp. nárokov z jeho porušenia. To znamená, že ak má záujem jeden spoluvlastník o celý prevedený podiel, musia s tým vysloviť súhlas ostatní podieloví spoluvlastníci, inak je oprávnený požadovať iba to, čo pripadá pomerne na jeho podiel. Právne nemožné by totiž bolo, ak by si každý spoluvlastník uplatňoval prevod celého podielu od nadobúdateľa. Na základe uvedeného nie je možné vyhovieť žalobe ani čiastočne. Pri svojom rozhodovaní je viazaný návrhom a ustanovenie § 44 OZ, kedy návrh čo do jeho podstatných náležitostí môže prijať a teda mu vyhovieť alebo tento zamietnuť. Zásahom do predmetu kúpnej zmluvy by vytvoril stav, ktorého účinky by žalobcovia, prípadne obe strany sporu ani nezamýšľali vyvolať. Z tohto dôvodu nemohol žalobe vyhovieť.

7. Ohľadne absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy z obsahu znaleckého posudku a výsluchom znalca MUDr. Juraja Kosorinského zistil, že hoci žalovaná v rade 1/ trpí duševnou poruchou, pre ktorú by nebola schopná primerane zhodnotiť realitu, správne a v plnej miere pochopiť obsah a dôsledky uvedenej kúpnej zmluvy, na druhej strane zdôraznil, že nie je možné bližšie definovať ani exaktne zistiť, ani kvantifikovať stupeň dosahu pôsobenia uvedenej duševnej poruchy a jej rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti. Uvedené by bolo možné presnejšie a objektívnejšie posúdiť pri psychiatrickom vyšetrení žalovanej v rade 1/ v čase podpisu zmluvy. Znalec zdôraznil, že choroba žalovanej v rade 1/ v bezpríznakovom štádiu neovplyvňuje jej všeobecné rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti. Skutočnosť, či u žalovanej boli v čase uzatvárania zmluvy symptómy choroby prítomné, považoval za ťažko zistiteľné retrospektívne (za predchádzajúce obdobie). Uvedené by to bolo možné len na základe odborného nálezu krátko pred alebo počas podpisovania zmluvy, prípadne na základe informácií o jej psychickom stave v čase podpisovania zmlúv, ktoré by museli vyplývať zo zdravotnej dokumentácie. Teda v bezpríznakovom štádiu duševná porucha žalovanú v rade 1/ nerobí nespôsobilou na právne úkony. Znalec podrobne označil v posudku lekárske správy, pričom žiadne z nich neboli z obdobia tesne pred a po uzavretí napadnutých kúpnych zmlúv, a to aj zmluvy z 26.02.2010. Z tohto dôvodu sa nevedel vyjadriť, v akom štádiu sa choroba žalovanej v rade 1/ v čase uzavretia zmluvy nachádzala. V zdravotných záznamoch nie je zaznamenané obdobie tesne pred alebo po uzavretí zmluvy 26.02.2010. Zo správy spoločnosti MEDI-ZONE, s.r.o., Námestovo vyplýva, že žalovaná v rade 1/ je liečená pre psychotické ochorenie od roku 1994 a bola hospitalizovaná v rokoch 1994, 2001, 2004 a 2011, pričom jej stav sa javí ako kompenzovaný. Nebola hospitalizovaná okolo roku 2009 a ani roku 2010 a záznamy z obdobia krátko pred a po uzavretí kúpnej zmluvy z 26.02.2010 nie sú obsahom lekárskeho záznamu, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku. Ani zo správy Psychiatrickej liečebne Sučany vystavenej 01.04.2014 nebolo zistené, že by žalovaná v rade 1/ bola hospitalizovaná v období rokov 2009 a 2010. Bolo zistené, že bola hospitalizovaná v období od 23.2.1994 do 30.06.1994, pričom počas hospitalizácie sa nevyskytli žiadne poruchy psychických funkcií kvalitatívneho rázu, ale len osobnostná reaktivita simplexnej osobnosti. Záverom bola konštatovaná neurotická porucha osobnosti. Ani z výsluchov svedkov Z. R., Mgr. V. V. a D. S. sa nepodarilo preukázať, že by zdravotný stav žalovanej v rade 1/ mal vplyv na rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti a mohol ovplyvniť platnosť napadnutého právneho úkonu. Svedkyňa Mgr. V. V. uviedla, že žalovanú v rade 1/ naposledy stretla v rokoch 2006 - 2008, teda nie okolo obdobia 26.02.2010, pričom potvrdila, že žalovaná v rade 1/ ju poznala, vedela o koho ide, rozprávali sa tak, ako to vyžaduje stretnutie rodiny. Svedkyňa Z. R. potvrdila, že žalovaná v rade 1/ sa liečila na psychiatrii v Trstenej, ale naposledy ju navštívila a rozprávala sa s ňou v roku 2009, čo bolo v čase, keď mali záujem o zakúpenie sporných nehnuteľností a v roku 2010 žalovanú v rade 1/ ani jej rodinu nenavštívila a nevedela uviesť, či žalovaná v rade 1/ navštívila rodinu jej matky v rokoch 2009 - 2010. Potvrdila, že rokovania prebiehali v pohode, dobre a dohadovali si cenu, podľa nej žalovaná v rade 1/ pochopila, o čom jednájú, oni sami jej navrhli sumu, ktorú ona napokon zmenila a pozemky predala. Podobne aj svedok D. S. potvrdil, že žalovaná v rade 1/ sa lieči, a preto nemôže usudzovať ako zdravý človek, avšak na druhej strane potvrdil, že žalovaná v rade 1/ navštívila ich rodinu krátko predtým ako predala sporné pozemky a správala sa normálne, ale niečo mala za ľubom (chodila vyzvedať, či vedia o predaji alebo nie). So žalovanou sa stretol naposledy pred viac ako 10 rokmi. Na druhej strane zasa tvrdil, že sa nesprávava adekvátne, čo malo byť zrejme z konania žalovanej v rade 1/, pretože sa dokázala nahnevať, hoci si nepamätal, v čom spočívala táto neadekvátnosť. Uvedené nasvedčuje o účelovosti jeho výpovede, ktorý na jej strane potvrdil, že žalovaná v rade 1/ sa správava normálne a v ďalšej časti uviedol, že pri poslednom stretnutí sa správava neadekvátne, ale už nevedel sa vyjadriť k podrobnostiam. Na základe uvedeného dospel k záveru, že právny úkon - kúpna zmluva uzavretá medzi neb. pôvodne žalovaným v rade 2/ a žalovanou v

rade 1/ dňa 26.02.2010, nemôže byť absolútne neplatná podľa § 38 ods. 2 OZ z dôvodu, že by žalovaná v rade 1/ konala ako osoba v duševnej poruche, bola neschopná na tento právny úkon.

8. Nevykonaním navrhovaných dôkazov, a to výsluch svedka, manžela Z. R. z dôvodu jeho neúčelnosti a nehospodárnosti majúci za to, že ak svedkyňa Z. R. sa nevedela vyjadriť ku zdravotnému stavu žalovanej v rade 1/ k sledovanému obdobiu, a to aj napriek tomu, že ako jediná bola poverená jej matkou, žalobkyňou v rade 1/, rokovaním týkajúceho sa kúpy a predaja a v tomto smere aj so žalovanou v rade 1/. Touto osobou nebol manžel menovanej svedkyne, preto možno len ťažko predpokladať, že by tento mohol zvrátiť výpovede dosiaľ vypočutých svedkov, ako aj závery znaleckého dokazovania týkajúce sa námietky absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Obdobne nevykonaním dokazovania vyžiadanim si zdravotnej dokumentácie žalovanej v rade 1/, nakoľko táto nedala súhlas s jej vyžiadanim a obsah psychiatrických vyšetrení je konštatovaný v obsahu znaleckého posudku a ohľadom hospitalizácie žalovanej v období pred a po uzavretí kúpnej zmluvy z 26.02.2010 mal súd stav dostatočne preukázaný z obsahu správy spoločnosti MEDI ZONE, s.r.o., ako aj zo správy Psychiatrickej liečebne Sučany. Vyžiadanie správy o tom, kedy došlo k zápisu diela ROEP v obci R. sa súdu javí ako irelevantné, napokon okolnosť, kedy došlo k zápisu tohto diela ROEP v obci R. je zrejme zo správy Okresného úradu, odboru katastrálneho, Tvrdošín zo dňa 23.06.2010, že dňom 05.01.2010 bol vykonaný zápis do katastra nehnuteľností a vyhlásená platnosť operátu ROEP k.ú. R.. Ďalšie dokazovanie v tomto smere sa javí ako neúčelné a nehospodárne.

9. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 CSP. Mal za to, že predmetom konania bolo určenie neplatnosti (relatívnej a absolútnej) troch právnych úkonov, a to kúpnej zmluvy V 946/09, darovacej zmluvy V 2064/09 a kúpnej zmluvy V 419/10. Predmetom konania boli teda tri nároky, v rámci ktorých súd rozhodoval o šiestich čiastkových nárokoch (t.j. u troch zmlúv skúmal ich relatívnu a absolútnu neplatnosť). Strana žalobcov mala úspech čo do vyslovenia neplatnosti dvoch napadnutých zmlúv, kúpnej zmluvy V 946/09 a darovacej zmluvy V 2064/09, keďže prvostupňové rozhodnutie v tejto časti bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/131/2017, ale s tým, že krajský súd sa stotožnil len s relatívnou neplatnosťou týchto právnych úkonov. Z pohľadu predmetu sporu ide o úspech žalobcov v rozsahu 2/3-in a z pohľadu čiastkových nárokov ide o úspech v rozsahu 2/6-in. Naproti tomu strana žalovaných mala úspech vo vzťahu k predmetu sporu v rozsahu 1/3-iny a z pohľadu čiastkových nárokov 4/6-in, pričom vo vzťahu k 1/6-ine došlo zároveň k čiastočnému späťvzatiu žaloby ohľadom čiastkového nároku, a preto zásadne podľa § 256 ods. 1 CSP platí, že v tejto časti čiastkového nároku strana žalobcov procesne zavinila zastavenie konania. Vzhľadom na uvedené je zrejme, že žalobcovia mali čistý úspech v rozsahu 1/3, keďže ich úspech predstavuje 2/3 a úspech žalovaných 1/3. Preto súd priznal žalobcom proti žalovaným v rade 1/, 3/ a 4/ nárok v rozsahu 33,33% účelne vynaložených trov konania. V pomere medzi žalovanými v rade 2/, 5/ a 6/ súd žalobcom nárok na náhradu trov konania nepriznal s poukazom na § 257 CSP a ako dôvody hodné osobitného zreteľa videl v tom, že žiaden zo žalovaných v rade 2/, 5/ a 6/ nebol účastníkom právneho vzťahu, a teda svojimi konaniami a ani opomenutím nespôsobil relatívnu neplatnosť právneho úkonu a stranou sporu sa stal len titulom univerzálnej sukcie po neb. žalovanom v rade 2/ M. M.. Preto je názoru, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi na náhradu trov zaviazat' aj týchto žalovaných, u ktorých existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, navyiac, ak právo žalobcov nebude dotknuté, keďže im bola priznaná náhrada trov vo vzťahu k ostatným žalovaným, ktorí neplatnosť právneho úkonu bezprostredne zavinili. O nároku na náhradu trov štátu rozhodol podľa § 259 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP. V súvislosti so znaleckým dokazovaním vznikli trovy štátu celkom vo výške 954,94 €, žalovaný v rade 4/ zložil zálohu na znalecké dokazovanie 450 €, preto štátu vznikol nárok na náhradu trov vo výške 504,94 €. Keďže žalobcovia mali úspech v rozsahu 1/3, súd ich zaviazal na náhradu trov štátu v rozsahu 33 %. Naproti tomu žalovaní boli neúspešní, a preto sú povinní uhradiť 2/3 vzniknutých trov štátu v rozsahu 67 %.

10. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku voči výrokom II., III., IV., V. a VI. podali odvolanie žalobkyne. Namietali, že označené žalované v rade 5/ a 6/ v rozsudku nikdy neexistovali, a preto nemohli vystupovať ako žalované v tomto konaní. Mgr. D. A. nikdy neprevzala predvolanie na pojednávanie v tejto veci a ani rozhodnutia súdov a napriek tomu sa v toto konaní dala zastupovať advokátom Mgr. Igorom Paliderom. Súd prvej inštancie 4 roky konal s týmito neexistujúcimi osobami na strane žalovaného ako s univerzálnymi právnymi nástupcami po neb. M. M., nakoľko si nesprávne zistil údaje o dedičoch. Výrok II. napadnutého rozsudku je neurčitý, pretože v ňom nie je uvedené, akú konkrétnu žalobu súd prvej inštancie vo zvyšnej časti zamietol. Poukázali na § 181 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého obligatórne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení zo strany súdu a obligatórne predbežné právne

posúdenie vecí sú kľúčovými inštitútmi na zrýchlenie civilného sporového konania, ako aj prostriedkom na predídenie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí. Zo zápisníc o pojednávaníach dňa 16.1.2018 a 28.2.2018 je zrejme, že súd prvej inštancie na týchto pojednávaníach neposkytol stranám konania poučenie v zmysle citovaného ustanovenia. Takýmto postupom súdu bolo porušené ich právo na spravodlivé súdne konanie. Bolo im znemožnené predložiť dôkazy na sporné skutočnosti a reagovať na právne posúdenie vecí súdom. Pritom v konaní bolo vydané tzv. prekvapivé rozhodnutie súdu, čo bolo zapríčinené nesprávnym právnym posúdením vecí súdom prvej inštancie. Do dnešného dňa súd prvej inštancie bezdôvodne nevydal opravné uznesenie k výroku č. III. uznesenia Okresného súdu Námestovo č.k. 5C/7/2010-260 zo dňa 7.4.2014, ktoré žiadali na pojednávaní konanom dňa 28.2.2018. Napadnutý rozsudok nie je odôvodnený podľa § 220 ods. 2 CSP, v ktorej súvislosti poukázali na viaceré nálezy Ústavného súdu SR, ako aj rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu. Nedostatočným odôvodnením im bolo odňaté právo konať pred súdom a bolo porušené právo na spravodlivý súdny proces. Za takéhoto stavu vecí nie je zrejme, z akých platných zákonných ustanovení vychádza nesprávny právny názor súdu prvej inštancie. Poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/115/2011, z ktorého vyplýva, že spoluvlastník, ktorý je oprávnený z predkupného práva, má pri porušení jeho predkupného práva na výber z troch možností. Nie je sporné, že žalovaná v rade 1/ pri uzavretí kúpnej zmluvy porušila predkupné právo žalobkyň, pretože im nezaslala písomnú ponuku na tieto nehnuteľnosti. V dôsledku toho im vzniklo právo domáhať sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy. Právny názor súdu v bode 20 - 22 odôvodnenia tohto rozsudku je preto nesprávny, lebo je v rozpore s platnou súdnou judikatúrou a netýka sa tohto žalobného návrhu. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/28/2009, pri porušení predkupného práva spoluvlastník má nároky vyplývajúce zo všeobecných ustanovení o vecnom predkupnom práve (§ 603 ods. 3 OZ) a tiež zvláštne nároky, ktoré sú ustanovené v § 40a OZ v spojení s § 140 OZ. Tieto nároky sa vzájomne vylučujú, pričom oprávnený sa nemôže zároveň domáhať všetkých nárokov alebo zároveň dvoch nárokov. V konaní nežiadali prevod (odkúpenie) spoluvlastníckeho podielu žalovanej v rade 1/, ako to súd prvej inštancie nesprávne tvrdí v bode 20 odôvodnenia rozsudku. Žiadali určiť relatívnu neplatnosť kúpnej zmluvy pre nerešpektovanie zákonného predkupného práva a určiť absolútnu neplatnosť tejto zmluvy pre zlý duševný (psychický) stav žalovanej v rade 1/. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/91/2008 sa netýka predmetu tohto súdneho konania. Poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/208/2010 a na to, že absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho zo zákona a hľadí sa naň, ako keby nebol urobený. Žalovaná v rade 1/ tým, že vykastovala svoju zdravotnú dokumentáciu, priviedla stav, že je ťažko možné zistiť jej psychický stav ku dňu podpísania kúpnej zmluvy zo dňa 26.2.2010. Súdu prvej inštancie nič nebránilo vyžiadať si úplnú zdravotnú dokumentáciu žalovanej v rade 1/ od Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol predčasne bez dostatočného zistenia skutkového stavu vecí, pretože nevykonal nimi navrhované dôkazy, a to výsluch žalobkyne v rade 1/, výsluch svedka V. R., vyžiadanie úplne zdravotnej dokumentácie žalovanej v rade 1/ od Sociálnej poisťovne, doplnenie znaleckého dokazovania znalcom MUDr. Jurajom Kosorinským na duševný stav žalovanej v rade 1/ v čase podpísania kúpnej zmluvy, oboznámenie dedičského spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 7D/11/2014, ďalej dedičských spisov bývalého Štátneho notárstva Dolný Kubín po neb. Q. M. z roku XXXX a neb. M. M. z roku XXXX, vyžiadanie a oboznámenie stanov subjektu Urbár R., pozemkové spoločenstvo R.. Súd prvej inštancie tieto dôkazy nevykonal, hoci ich vykonanie bolo potrebné pre riadne zistenie skutkového stavu vecí a pre správne právne posúdenie vecí. V odôvodnení rozsudku sa konkrétne nezaoberal každým týmto ich návrhom na vykonanie dokazovania. Bolo povinnosťou súdu presvedčivo odôvodniť, prečo nevykonal každý z týchto nimi navrhnutých dôkazov. Podľa § 391 ods. 2 CSP bol súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v uznesení sp. zn. 7Co/5/2013-205 a v rozsudku sp. zn. 7Co/131/2017-736. Je zrejme, že súd prvej inštancie nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu, pretože nevykonal dokazovanie ohľadom duševného stavu žalovanej v rade 1/ v čase podpísania kúpnej zmluvy zo dňa 26.2.2010. Vzhľadom na nesprávnosť výroku II., sú nesprávne aj výroky č. III. a IV. napadnutého rozsudku o nároku na náhradu trov konania medzi stranami konania a výroky V. a VI. o náhrade trov štátu. V prípade úspechu ohľadom výroku II. budú mať v tomto konaní úspech vo výške 100% a bude im patriť takáto náhrada trov konania. Náhrada trov konania je odôvodnená ustanoveniami § 255 ods. 2, § 256 ods. 1, § 257 a § 259 CSP bez citácie týchto zákonných ustanovení. Žalobkyne ako osoby neznalé práva za takéhoto stavu vecí nevedia, prečo súd prvej inštancie takto rozhodol. Tieto výroky rozsudku, ktoré sú odôvodnené v bodoch 32 - 36 sú nepreskúmateľné. Poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/222/2016, v zmysle ktorého výrok o nároku na náhradu trov konania musí obsahovať nielen to, kto a komu má zaplatiť náhradu trov, ale aj formulácia, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Súd prvej inštancie bol preto povinný rešpektovať toto citované rozhodnutie

Najvyššieho súdu SR a výrok III. napadnutého rozsudku nie je v súlade s § 262 ods. 1, 2 CSP a platnou súdnou judikatúrou. Výroky III. a IV. sú v rozpore s výrokmi V. a VI. Ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a dobré mravy u žalovaných v rade 2/, 5/ a 6/ pre rozhodnutie o náhrade trov konania medzi stranami konania tak musia existovať aj pri rozhodovaní o náhrade trov štátu. Žalovaní v rade 2/ - 6/ sa bránili voči ich žalobe a s výnimkou žalovaného v rade 4/, ktorý je sám advokátom, sa dali právne zastupovať. Je preto nesprávne, keď im súd priznal nárok na náhradu trov konania iba voči žalovaným v rade 1/, 3/ a 4/. Tiež nie je pravdou, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi, aby súd zaviazal žalovaných rade 2/, 5/ a 6/ zaplatiť im náhradu trov konania, keď nebol žiaden zákonný dôvod na použitie § 257 CSP. Výrok V. je neurčitý, pretože v ňom nie je uvedené, voči ktorým žalobcom súd priznal štátu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33% a navyiac neodôvodnil, prečo priznal 33% a nie 33,33%, ako vo výroku III. Žalobkyne nezavinili zastavenie tohto konania vo výroku I., nakoľko žalobu vzali čiastočne späť pre konanie žalovaných v rade 3/ a 4/ a neb. M. M., ktorí účelovo uzatvárali veľmi rozsiahle neplatné zmluvy, aby spoluvlastníkom nehnuteľností znemožnili, resp. maximálne sťažili podanie žalôb o určenie neplatnosti zmlúv. Znalecké dokazovanie znalcom MUDr. Jurajom Kosorinským žiadal žalovaný v rade 4/ a súd prvej inštancie ho nariadil iba na základe toho, že žalovaný v rade 4/ bol ochotný zaplatiť zálohu na toto znalecké dokazovanie. Uvedené dokazovanie nebolo potrebné. Stačilo doplniť znaleckú úlohu pre znalkyňu MUDr. Moniku Rosivalovú. Preto na úhradu znalečného znalca MUDr. Juraja Kosorinského mal byť vo výške 100% zaviazaný žalovaný v rade 4/. V celom rozsahu sa pridriavajú skutočností prednesených ich právnym zástupcom, pretože súd prvej inštancie sa týmito riadne nezaoberal a nevyšporiadal sa s nimi. Navrhujú zrušiť výroky II., III., IV., V. a VI. a vec vrátiť v tomto rozsahu okresnému súdu na ďalšie konanie. Voči výroku I., ktorým bolo konanie čiastočne zastavené, odvolanie nepodávajú. Voči žalovaným v rade 1/ - 6/ si uplatňujú nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, aj trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

11. Žalovaný v rade 1/ - 6/ sa k odvolaniu žalobkyň nevyjadrili.

12. Súd prvej inštancie opravným uznesením č.k. 5C/7/2010-850 zo dňa 3. decembra 2018 opravil záhlavie rozsudku v označení žalovaných v rade 5/ a 6/ tak, že správne má znieť žalovaná 5/ Mgr. A. H., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX R. XXX a žalovaná 6/ Mgr. D. A., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX R. XXX. Uviedol, že tieto žalované boli v záhlaví nesprávne označené, hoci je zrejmé, že s nimi ako právnymi nástupcami pôvodného žalovaného v rade 2/ M. M. koná, títo mali vedomosť o celom konaní a boli im riadne doručované rozhodnutia a predvolania, čo potvrdili vo svojom vyjadrení doručenom súdu 30.11.2018, v ktorom uviedli, že mali všetky relevantné informácie a vedomosť o priebehu tohto sporového konania nimi zvoleným právnym zástupcom, ktorému udelili plnomocenstvo.

13. Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie žalobkyne s poukazom na článok 2 ods. 2 Ústavy SR, z ktorého vyplýva, že súd môže konať iba to, čo mu zákon výslovne dovoľuje. Civilný sporový poriadok neumožňuje, aby sa vo výroku rozhodnutia súdu používali zátvorky, nakoľko v prípade ich použitia nie je zrejmé, ako konkrétne súd rozhodol. Uznesenie je nepreskúmateľné, nakoľko nie je odôvodnené konkrétnymi a pravdivými skutočnosťami, čo je v rozpore s § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 234 ods. 2 CSP. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, napríklad rozhodnutie vo veci Ruiz Torija c/a Španielske kráľovstvo séria A č. 303-A zo dňa 9.12.1994 a aj podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, napríklad nález sp. zn. I.ÚS 226/03, za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie je potrebné považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Podľa rozhodnutia publikovaného pod č. R 37/1969, opraviť rozsudok je možné len v prípadoch, že ide o chyby v písaní a počítaní a ďalej o také chyby, ktoré sú ako zrejmé nesprávnosti podobného pôvodu ako chyby v písaní a počítaní, t.j. ku ktorým došlo len zjavným a okamžitým zlyhaním v duševnej či mechanickej činnosti osoby, za účasti ktorej došlo k vyhláseniu alebo vyhotoveniu rozsudku. Ďalej poukázali na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 576/2013 a majú za to, že napadnuté uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Neboli splnené zákonné dôvody na vydanie opravného uznesenia podľa § 224 CSP. Súd týmto rozsudkom rozhodol tak, ako rozhodnúť chcel a to voči nesprávne označeným žalovaným v rade 5/ a 6/. Dôkazom toho sú predchádzajúce právoplatné rozhodnutia vo veci. V bode 1. odôvodnenia tohto uznesenia sú uvedené nepravdivé tvrdenia, súd nekonal správne s označenými žalovanými v rade 5/ a 6/, ale s neexistujúcimi osobami. Výpisom z listu vlastníctva č. XXXX preukázali, že žalovaná v rade 5/ je označená s dátumom narodenia XX.X.XXXX a žalovaná v rade 6/ je označená ako Mgr. D. A., nar. XX.X.XXXX. Do podania tohto odvolania nemá súd prvej inštancie vedomosť o tom, že koná s dvoma neexistujúcimi osobami na strane žalovaného. Tieto žalované nemali od súdu vedomosť o tomto konaní,

neboli im riadne doručované predvolania na pojednávania a rozhodnutia súdov vydané v tomto konaní. Je nesporné, že advokát Mgr. Igor Palider nezastupoval Mgr. A. H. a Mgr. D. A. od začiatku tohto konania, ale až odo dňa 20.2.2018. Preto im nemohol poskytovať všetky relevantné informácie o priebehu tohto súdneho konania, nakoľko by tým porušil zákonom uloženú povinnosť mlčanlivosti advokáta. Obidve vyjadrenia zo dňa 23.11.2018 napísala tá istá osoba, keďže sú obsahovo totožné a obsahujú rovnaké chyby. Žalovaní v rade 2/ - 4/ do dnešného dňa neoznámili súdu prvej inštancie a ani odvolaciemu súdu, že žalovaní v rade 5/ a 6/, ako sú označení v predchádzajúcich rozsudkoch súdov neexistujú a nikdy neexistovali. Tieto informácie im museli byť známe, keďže sú deťmi žalovanej v rade 2/ a súrodencami žalovaných v rade 3/ a 4/. Preto navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie.

14. Krajský súd v Žilina ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1,2, § 357 písm. f/, § 359 a § 362 ods. 1 CSP), po zopakovaní dokazovania pred odvolacím súdom podľa § 384 ods. 1 CSP, preskúmal rozhodnutia v intenciách ustanovenia § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že určil kúpnu zmluvu zo dňa 26.02.2010 medzi predávajúcou P. K. a kupujúcim M. M., predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu pod B 14 vo výške 666/615881 za neplatnú. Zastavil konanie o neplatnosť zmluvy V 419/10 týkajúce sa spoluvlastníckych podielov pod B 748 na meno F. M. v podiele 2214/615811, pod B 750 na meno JUDr. V. M. v podiele 536/615881 a pod B 752 na meno M. M. v podiele 2822/615881, a to vo vzťahu k stavbe č.š. XX postavenej na CKN parc.č. 793/2 evidovanej na LV č. XXXX. Rozhodol o nároku na náhradu trov konania a trov štátu ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Opravné uznesenie č.k. 5C/7/2010-850 potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

15. Opravným uznesením č.k. 5C/7/2010-850 súd prvej inštancie opravil záhlavie rozsudku v označení žalovaných v rade 5/ a 6/. Zo spisového materiálu vyplýva, že pôvodný žalovaný v rade 2/ M. M., nar. XX.XX.XXXX zomrel počas konania dňa XX.XX.XXXX. Následne súd pokračoval v konaní s jeho právnymi nástupcami, ktorých oznámil notár - JUDr. Kristína Štefániková - prejednávajúci dedičskú vec po poručiťovi (č.l. 251). Takto označeným právnym nástupcom boli doručované rôzne procesné uznesenia (napr. čl. 260, 284, 382, 416, 434, 447). Na č.l. 388-389 sa súdu vrátili nedoručené zásielky od D. A. a A. H. s poznámkou poštového doručovateľa, že tieto si zásielku neprevzali v odbernej lehote (nie s poznámkou, že sa jedná o neznámeho adresáta). Na č.l. 418 je správa Obce R., že Mgr. D. A., nar. XX.XX.XXXX si zásielku prevzala 13.10.2014 a Mgr. A. H. nar. XX.XX.XXXX prevzala zásielku splnomocnená matka. Na č.l. 448 sa vrátila nedoručená zásielka pre Mgr.D. A. s poznámkou, že zásielku si adresát nevyzdvihol v odber lehote a na č.l. 449 je vrátená zásielka od Mgr. D. A. s poznámkou od poštového doručovateľa, že adresát je neznámy a pri mene a roku narodenia je otáznik. Obec R. podaním z 22.4.2015 (č.l. 456) oznámila súdu, že Mgr. D. A., nar. XX.XX.XXXX je prihlásená na trvalý pobyt R. XXX. Naďalej boli doručované rozhodnutia a predvolania na pojednávania v zmysle vyššie označených právnych nástupcov M. M. zom. XX.XX.XXXX notárom (č.l. 478, 492,509, 522, 540,555, 565, 567, 573, 629, 652, 665, 693, 704, 724, 747) a uvedené zásielky si žalovaní v rade 5/ a 6/ preberali, alebo sa vrátili s poznámkou poštového doručovateľa, že si zásielku v odbernej lehote nevyzdvihli. Napokon si zvolili právneho zástupcu na zastupovanie v konaní (č.l. 768 a 769) Mgr. Igora Palidera, advokáta so sídlom D. XXX, ktoré plnomocenstvo podpísala Mgr. A. H., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XXX a Mgr. D. A., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXX, R.. Súd prvej inštancie na základe týchto plnomocenstiev i konal s právnym zástupcom, avšak v rozsudku uvedené účastníčky ako právne nástupkyne po poručiťovi M. M. označil ako bolo pôvodne označené v oznámení notára. Obec R. listom zo dňa 16.11.2018 (č.l. 845) oznámila, že deti nebohého M. M. sú žalovaní v rade 2/ až 6/, pričom pri žalovaných v rade 5/ a 6/ uviedol, že sa jedná o A. H., bytom R. XXX a D. A., bytom R. XXX. Obe žalované (č.l. 848 a 849) sa vyjadrili, že o celom konaní mali vedomosť aj od právneho zástupcu. Z uvedeného vyplýva, že žalovaní v rade 5/ a 6/ boli nesprávne označení na základe nesprávneho oznámenia notára, ktorý prejednáva dedičskú vec po poručiťovi M. M., išlo iba o nesprávne označenie žalovaných, avšak z obsahu spisu je zrejmé, že súd konal s existujúcimi a právnymi nástupcami po poručiťovi M. M. aj pokiaľ sa týka žalovaných v rade 5/ a 6/, keď počas celého konania nikto nevzniesol námietku, že by sa nemalo jednať o právne nástupkyne po pôvodnom žalovanom v rade 2/ M. M., zom. XX.XX.XXXX, tieto si preberali zásielky takto označené (okrem prípadu na č.l. 449). Z uvedených skutočností odvolací súd má za to, že odvolanie žalobkyní voči tomuto oprávnenému uzneseniu je nedôvodné.

16. Žalobkyne v rade 1/ a 2/ čiastočne vzali žalobu späť, a to v časti ktorou sa domáhali určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej dňa 26.02.2010 medzi predávajúcou P. K., rod. V., a kupujúcimi M. M., rod. M., a F. M., rod. M., ohľadom ktorej bývalý Katastrálny úrad Žilina, Správa katastra Tvrdošín dňa 05.05.2010 pod č. V 419/10 povolil vklad vlastníckeho práva, a to konkrétne vo vzťahu k spoluvlastníckemu podielu pod B 748 na meno F. M. v podiele 2214/615881-in, pod B 750 na meno JUDr. V. M. v podiele 536/615881-in a pod B 752 na meno M. M. v podiele 2822/615881-in evidovaných na LV č. XXXX a XXXX v k.ú. R., obec R., okres C.. Súd prvej inštancie vo výroku I. napadnutého rozsudku zastavil konanie vo vzťahu k parceliam špecifikovaných na LV č. XXXX a XXXX. Avšak konanie nebolo zastavené v tejto časti spoluvlastníckych podielov vo vzťahu k nehnuteľnosti - stavby č.s. XX, postavená na pozemku registra C KN parc.č. 793/2 - zastavené plochy a nádvoria o výmere 204 m² v k.ú. R., obec R., okres C. evidovanej LV č. XXXX. Z dispozitívneho úkonu žalobkýň je však nutné konštatovať, že žalobu zobrali späť k tam uvedeným spoluvlastníckym podielom aj k tejto nehnuteľnosti. Preto odvolací súd konanie podľa § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP zastavil aj v časti neplatnosti zmluvy V 419/10, a to k nehnuteľnosti - stavby č.s. XX, postavená na pozemku registra C KN parc.č. 793/2 - zastavené plochy a nádvoria o výmere 204 m² v k.ú. R., obec R., okres C. evidovanej LV č. XXXX pod B 748 na meno F. M. v podiele 2214/615881-in, pod B 750 na meno JUDr. V. M. v podiele 536/615881-in a pod B 752 na meno M. M. v podiele 2822/615881-in.

17. Je nutné konštatovať, že súd prvej inštancie správne posúdil absolútnu neplatnosť právneho úkonu, pre tvrdenú duševnú poruchu žalovanej v rade 1/, ako predávajúcej a náležite ju odôvodnil v bodoch 23. - 27. napadnutého rozhodnutia. Podľa § 39 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou. Spôsobilosť na právne úkony nemá osoba, ktorá bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu a v tomto prípade sa vychádza z výroku právoplatného súdneho rozhodnutia. Nedostatok spôsobilosti na právne úkony v jednotlivom prípade však môže byť dôsledkom duševnej poruchy, pre ktorú je určitá osoba nespôsobilá len na práve urobený právny úkon. V tomto prípade sa nevyžaduje súdne rozhodnutie o obmedzení alebo pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Stačí dôkaz o tom, že osoba konala v duševnej poruche. Duševná porucha sa musí zistiť v súlade s poznatkami príslušných vedných disciplín (z odboru zdravotníctva, z odvetvia psychiatrie, patopsychológie a pod.) a musí sa viazať na okamih urobenia právneho úkonu. Nestačí len pravdepodobnosť, že v čase vykonania právneho úkonu osoba trpela takou duševnou poruchou, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou. Duševná porucha konajúcej osoby musí byť preukázaná jednoznačne. Nedostatok spôsobilosti na právne úkony v dôsledku duševnej poruchy je dôvodom absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Ako už súd prvej inštancie konštatoval, že znaleckým dokazovaním nebolo preukázané, že žalovaná v rade 1/ v čase podpisu spornej kúpnej zmluvy z 26.02.2010 trpela takouto duševnou poruchou a znalec sa tiež vyjadril, že choroba žalovanej v rade 1/ v bezpríznakovom štádiu neovplyvňuje jej všeobecné rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti. V závere posudku č. 6/2016 znalec MUDr. Kosorinský konštatuje, že žalovaná v rade 1/ v čase podpisu trpela duševnou poruchou, a to afektívnou depresívnou poruchou, nie je však možné bližšie definovať a ani exaktne zistiť, ani kvantifikovať stupeň (mieru) dosahu pôsobenia uvedenej duševnej poruchy na jej rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti s tým aj mieru dosahu na jej spôsobilosť na právne úkony. Uvedené by bolo možné posúdiť pri odbornom psychiatrickom vyšetrení v čase podpisu predmetných zmlúv, eventuálne blízko tohto času. Okrem znaleckého dokazovania súd prvej inštancie vychádzal i listinných dôkazov, a to správy spoločnosti MEDI-ZONE, s.r.o. Námestovo, správy Psychiatrickej liečebne Sučany ohľadne hospitalizácie žalovanej v rade 1/, pričom zistil, že táto v rozhodnom období nebola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení. Ako vyplynulo zo znaleckého posudku znalca MUDr. Juraja Kosorinskeho v zdravotnej dokumentácii žalovanej v rade 1/ sa nenachádzajú lekárske záznamy z rozhodného obdobia. Napokon ani z výsluchu svedkov Z. R., Mgr. V. V. a D. S. nebolo preukázané, že by zdravotný stav žalovanej v rade 1/ mal v čase podpisu spornej zmluvy vplyv na rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti, ktorý by robil právny úkon neplatný. Potvrdili, že keď sa s ňou naposledy stretli žalovaná v rade 1/ ich poznala, vedela sa zapojiť do rozhovorov, svedkyňa R. s ňou rokovala aj o kúpe sporných pozemkov a žalovaná v rade 1/ pochopila o čom jednájú. Svedok S. potvrdil, že krátko predtým ako žalovaná v rade 1/ previedla nehnuteľnosti navštívila ich rodinu a správala sa normálne. Pokiaľ poukazoval na to, že však mala niečo za lubom, nakoľko chodila vyzvedať, či vedia o predaji alebo nie, uvedené správanie nemôže svedčiť na zlý zdravotný stav žalovanej v rade 1/, ktorý by ju robil nespôsobilou na urobenie právneho úkonu. Vykonaným dokazovaním teda nebolo preukázané, že žalovaná v rade 1/ v čase podpisu zmluvy (26.02.2010) trpela duševnou chorobou v štádiu, kedy má vplyv na jej ovládacie a rozpoznávacíe schopnosti.

18. V súvislosti s namietanou absolútnou neplatnosťou žalobkyne navrhovali ďalšie dôkazy, ktoré súd prvej inštancie nevykonal. V bode 30. odôvodnenia rozsudku okresný súd sa náležite vysporiadal z akého dôvodu nevykonal ďalšie navrhované dôkazy. K námietke žalobkyň, že žalovaná v rade 1/ mala „vykastrovať“ svoju zdravotnú dokumentáciu, na základe čoho navrhovali vyžiadať zdravotnú dokumentáciu žalovanej v rade 1/ zo sociálnej poisťovne, odvolací súd poukazuje na znalecký posudok MUDr. Moniky Rosivalovej č. 22/2014, ktorá na strane 18 tohto posudku (č.l. 409) konštatuje, že kompletná psychiatrická dokumentácia bola vyžiadaná od ambulantného psychiatra - MUDr. C. H.. Na stranách 9-12 tohto posudku znalkyňa opisuje všetky zdravotné záznamy z psychiatrickej dokumentácie MUDr. C. H. a žiaden záznam nesvedčí rozhodnému obdobiu k podpisu zmluvy z 26.02.2010. Nachádza sa záznam z 1.12.2009 a následne až 3.11.2010. Znalec MUDr. Juraj Kosorinský v znaleckom posudku č. 6/2016 vychádzal z výpisov zo zdravotnej dokumentácie uvedené v znaleckom posudku MUDr. Rosivalovej, ktorý je podrobný, dokonalý, dostatočne preukazujúci vznik, vývin a priebeh duševného ochorenia žalovanej v rade 1/ (strana 3 posudku, č.l. spisu 500). Znalec pri výsluchu pred súdom (č.l. 590 p.v.) sa vyjadril, že bližší stupeň choroby z titulu, že chýbajú presné informácie o psychickom stave v čase podpisu predmetných zmlúv, nie je možné bližšie posúdiť. Znalec teda nekonštatoval, že nemá všetky zdravotné záznamy, ale že chýbajú presné informácie o psychickom stave v rozhodnom čase. Z tohto dôvodu sa javí navrhovaný dôkaz ako nadbytočný. Odvolací súd je toho názoru, že doplnenie znaleckého posudku znalcom MUDr. Kosorinským by bolo nadbytočné, nakoľko tento tak v písomnom znaleckom posudku, ako aj pri výsluchu pred súdom sa vyjadril, že nie je možné bližšie definovať a ani exaktne zistiť, ani kvantifikovať stupeň (mieru) dosahu pôsobenia uvedenej duševnej poruchy na jej rozpoznávaciu a ovládacie schopnosti s tým aj mieru dosahu na jej spôsobilosť na právne úkony. Uvedené by bolo možné posúdiť pri odbornom psychiatrickom vyšetrení v čase podpisu predmetných zmlúv, eventuálne blízko tohto času. Z takéhoto vyjadrenia vyplýva záver, že už nie je možné uvedené posúdiť a vykonať.

19. Napokon žalobkyne v odvolaní namietali, že súd prvej inštancie nerešpektoval ustanovenie § 391 ods. 2 CSP, nakoľko je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným v uznesení č.k. 7Co/5/2013-205 a v rozsudku č.k. 7Co/131/2017-736, keď nevykonal dokazovanie ohľadom duševného stavu žalovanej v rade 1/ v čase podpisu zmluvy 26.2.2010. Odvolací súd konštatuje, že v rozsudku č.k. 7Co/131/2017-736 v bode 22. odôvodnenia konštatoval, že súd prvej inštancie posúdi dôvodnosť námietky absolútnej a relatívnej neplatnosti zmluvy z 26.2.2010 a bude vychádzať z vyššie prezentovaných názorov odvolacieho súdu. V tomto rozhodnutí nebolo konštatované, že súd prvej inštancie má vykonať ďalšie dokazovanie ohľadom namietanej absolútnej neplatnosti. Preto nie je možné konštatovať, že súd prvej inštancie nerešpektoval názor odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí.

20. Podľa § 140 Občianskeho zákonníka, ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

21. Podľa § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

22. Podľa § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sa predkupné právo porušilo, môže sa oprávnený buď od nadobúdateľa domáhať, aby mu vec ponúkol na predaj, alebo mu zostane predkupné právo zachované.

23. Podľa § 605 Občianskeho zákonníka, ak nie je dohodnutá doba, dokedy sa má predaj uskutočniť, musí oprávnená osoba vyplatiť hnutelnosť do ôsmich dní, nehnuteľnosť do dvoch mesiacov po ponuke. Ak táto doba uplynie márne, predkupné právo zanikne. Ponuka sa vykoná ohlásením všetkých podmienok; ak ide o nehnuteľnosť, musí byť ponuka písomná.

24. Na druhej strane je nutné prisvedčiť odvolacej námietke žalobkyň vo vzťahu k relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy a že súd prvej inštancie na danú vec nesprávne aplikoval závery rozhodnutia Najvyššieho

súdu SR sp.zn. 2Cdo/91/2008 z 12.05.2009. Odvolací súd konštatuje, že žalobkyne sa vo veci nedomáhali nahradenia prejavu vôle, spočívajúce v uložení povinnosti nového nadobúdateľa uzavrieť so žalobkyňami zmluvu, ktorou prevedie na žalobkyne podiel, ktorý bol predmetom napadnutej kúpnej zmluvy V 419/10. Ak podielový spoluvlastník prevedie svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti na iného bez toho, aby ho písomne ponúkol ďalšiemu spoluvlastníkovi, môže sa opomenutý spoluvlastník domáhať toho, aby mu spoluvlastnícky podiel ponúkol na predaj podľa zákonného ustanovenia § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Na základe tejto výzvy oprávneného spoluvlastníka vzniká nadobúdateľovi právna povinnosť ponúknuť podiel tomuto oprávnenému na predaj za rovnakých podmienok, za ktorých mu tento podiel pôvodne mala ponúknuť povinná osoba (§ 605 veta druhá Občianskeho zákonníka). Ak si nadobúdateľ túto povinnosť nespĺní, môže sa oprávnený spoluvlastník domáhať na súde, aby jeho prejav bol nahradený súdnym rozhodnutím podľa § 229 CSP, teda môže sa domáhať, aby súd uložil nadobúdateľovi podielu povinnosť uzavrieť s ním zmluvu o prevode podielu za rovnakých podmienok, za ktorých podiel nadobudol. Spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené, sa tiež môže dovoliavať relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ktorým povinný spoluvlastník previedol podiel na tretiu osobu (§ 140, § 40a Občianskeho zákonníka), dôsledkom čoho je vrátenie právnych pomerov k veci do stavu, aký bol pred prevodom podielu na tretiu osobu. Obe tieto možnosti sa navzájom vylučujú. V predmetnom konaní žalobkyne uplatnili jednu z troch možností, a to relatívnu neplatnosť právneho úkonu.

25. V súvislosti s touto relatívnou neplatnosťou sa odvolací súd plne stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v bodoch 16. - 19. napadnutého rozsudku, v ktorom je konštatované, že žalovaná v rade 1/ porušila zákonné predkupné právo žalobkyň, keď týmto pred prevodom v písomnej forme nespĺnila svoju ponukovú povinnosť, a z tohto dôvodu je kúpna zmluva V 419/10 v napadnutej časti relatívne neplatná. Na tieto dôvody v plnom rozsahu poukazuje. Odvolací súd teda vychádza z toho, že žalovaná v rade 1/ porušila predkupné právo žalobkyň v rade 1/ a 2/ a nespĺnila si povinnosť prednostne im písomne nehnuteľnosti (spoluvlastnícke podiely), ktoré boli predmetom zmluvy V 419/10 z 26.02.2010, ponúknuť ako podielovým spoluvlastníčkam, ale ich previedla na nebohého pôvodného žalovaného v rade 2/ M. M.. Žalobkyne sa preto oprávnenne domáhali relatívnej neplatnosti tejto zmluvy.

26. Ďalšou odvolacou námietkou žalobkyň bolo, že súd prvej inštancie nevykonal navrhovaný dôkaz, a to vyžiadanie a oboznámenie stanov subjektu Urbár R., pozemkové spoločenstvo R., z ktorého by zistil, ako je to s prevoditeľnosťou spoluvlastníckych podielov, tzv. urbárskych nehnuteľností. Odvolací súd má za to, že aj tento dôkaz by bol nadbytočný s poukazom na správne vysporiadanie sa súdom prvej inštancie otázkou aplikácie zákona č. 181/1995 Z.z. a zákona č. 97/2013 Z.z. v bodoch 14. a 15. S poukazom na bod 26. odôvodnenia tohto rozhodnutia odvolací je toho názoru, že i vykonanie dôkazu oboznámením dedičských spisov za účelom preukázania, či M. M. bol spoluvlastníkom nehnuteľnosti v čase uzavretia zmluvy by bolo nepodstatné pre rozhodnutie vo veci samej.

27. Žalobkyne namietali, že súd prvej inštancie doposiaľ nevykonal navrhovanú opravu uznesenia č.k. 5C/7/2010-260, ktorú žiadali do zápisnice (č.l. 780). Z obsahu spisu vyplýva, že uznesením č.k. 5C/7/2010-260 bola pripustená zmena žaloby v zmysle návrhu žalobkyň doručeného súdu dňa 13.08.2013 (č.l. 37-66). Nakoľko súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby v zmysle tohto návrhu, preto súd prvej inštancie nemal dôvod vydávať opravné uznesenie.

28. Vychádzajúc z vyššie konštatovaného odvolací súd v zmysle ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a vyslovil, že kúpna zmluva V 419/2010 je relatívne neplatná v časti prevodu spoluvlastníckeho podielu 666/615881 zo žalovanej v rade 1/ a nebohého M. M., z dôvodu porušenia zákonného predkupného práva žalobkyň. Hoci žalobkyne v žalobnom návrhu okrem označenia zmluvy, ku ktorej sa domáhali vyslovenia jej neplatnosti, konkrétne označili i nehnuteľnosti, ktoré mali byť predmetom prevodu tejto kúpnej zmluvy, odvolaciemu súdu sa javilo nadbytočne tieto nehnuteľnosti uvádzať vo výroku rozhodnutia, nakoľko vyslovením neplatnosti zmluvy ako celku, je zrejmé, že sa dotýka všetkých nehnuteľností, ktoré boli predmetom zmluvy. Zároveň zastavil konanie v časti neplatnosti zmluvy V 419/10, a to k nehnuteľnosti - stavby č.s. XX, postavená na pozemku registra C KN parc.č. 793/2 - zastavené plochy a nádvoria o výmere 204 m² v k.ú. R., obec R., okres C. evidovanej LV č. XXXX pod B 748 na meno F. M. v podiele 2214/615881-in, pod B 750 na meno JUDr. V. M. v podiele 536/615881-in a pod B 752 na meno M. M. v podiele 2822/615881-in, nakoľko uvedené súd prvej inštancie opomenul.

29. Odvolací súd zároveň skúmal i závislý výrok o nároku na náhradu trov konania a trov štátu a napokon žalobkyne aj v tejto časti podali odvolanie.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

32. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

33. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

34. Podľa § 259 CSP, ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

35. Podľa § 260 CSP, ak súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie, pri rozhodovaní o náhrade výdavkov spojených s vykonaním tohto dôkazu sa riadi ustanoveniami osobitného predpisu.

36. Žalobkyne sa domáhala určenia neplatnosti troch samostatných právnych úkonov, a to dvoch kúpnych zmlúv č. V 946/09 a V 419/10, pri ktorých sa domáhali jednak relatívnej a tiež absolútnej neplatnosti a napokon neplatnosti darovacej zmluvy č. V 2064/09, pričom vo vzťahu k nej namietali absolútnu neplatnosť. V prípade, ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa pre účely rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania každý z týchto vecí za samostatnú. V takom prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu sporových strán (§ 255 ods. 1, 2 CSP) vo vzťahu ku každej z týchto vecí. Konania o čiastkových nárokoch majú spoločné iba to, že sa o nich rozhoduje v jednom konaní (napr. uznesenie NS SR sp.zn. 3 M Cdo 11/2011, 7 Cdo 39/2011).

37. Vo vzťahu vyslovenia neplatnosti kúpnych zmlúv č. V 946/09 a V 419/10 odvolací súd vyslovil, že žiadna sporová strana nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko žalobkyne mali úspech vo vzťahu k vysloveniu relatívnej neplatnosti právnych úkonov a žalovaní mali úspech k vysloveniu ich absolútnej neplatnosti, nakoľko nebolo preukázané, že žalovaná v rade 1/ mala v čase ich vykonania trpieť duševnou chorobou, ktorá by ju robila nespôsobilou na vykonanie právneho úkonu.

38. Žalobkyne mali plný úspech vo vzťahu vyslovenia absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy č. 2064/09, a to z dôvodu že nebohý M. M. nemohol platne nadobudnúť vlastnícke právo od žalovanej v rade 1/ k nehnuteľnostiam, ktoré následne previedol darovacou zmluvou V 2064/09 na žalovaného v rade 3/. Z uvedených dôvodov vo výroku VI. priznal žalobkyniam nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovaným v rade 2/-6/.

39. Ohľadne zastavenia konania, v ktorom sa žalobkyne domáhali určenia neplatnosti kúpnej zmluvy V 419/10 v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 2214/615881 priznal nárok na náhradu trov konania žalovaným v rade 1/ a 3/ voči žalobkyniam; v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 536/615881 priznal nárok na náhradu trov konania žalovaným v rade 1/ a 4/ voči žalobkyniam a v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 2282/615881 priznal nárok na náhradu trov konania žalovaným v rade 1/ a 2/ voči žalobkyniam. Je nutné konštatovať, že žalobkyne procesne zavinili zastavenie konania v tomto rozsahu. Nie je možné sa stotožniť s odvolacou námietkou, že žalobu v tejto časti podali z dôvodu, že pre konanie žalovaných v rade 3/ a 4/ a nebohého M. M., ktorí účelovo uzatvárali veľmi rozsiahle neplatné zmluvy, aby spoluvlastníkom nehnuteľností znemožnili, resp. maximálne sťažili podanie žalôb o určenie neplatnosti zmlúv. Z obsahu kúpnej zmluvy jasne vyplýva, čo bolo predmetom prevodu a ktorý subjekt na koho prevádza sporné spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam. Nepozornosť žalobkýň nie je možné ospravedlniť rozsiahlosťou zmluvy.

40. Odvolací súd priznal štátu na zaplatenie trov voči žalobkyniam v rade 1/ a 2/, nakoľko sa jedná o trovy, ktoré vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním ohľadne absolútnej neplatnosti zmlúv č.

V 946/09 a V 419/10, ktorým malo byť preukázané tvrdenie žalobkyní, že žalovaná v rade 1/ v čase vykonania predmetných právnych úkonov trpela duševnou chorobou, ktorá ju robila nespôsobilou na vykonanie tých právnych úkonov. V tejto časti žalobkyne neboli vôbec úspešné. Je pravdou, že návrh na znalecké dokazovanie navrhoval žalovaný v rade 4/, avšak žalobkyne na preukázanie svojich tvrdení nepredkladali žiadne relevantné dôkazy na preukázanie tvrdenej duševne choroby a v tomto prípade nie je možné vychádzať iba z tvrdení sporových strán a výpovede svedkov, nakoľko na posúdenie tejto skutočnosti sú potrebné odborné znalosti.

41. V danom prípade neboli ani zistené a ani žiadna zo strán netvrdila, že existujú na jej strane dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd výnimočne nepriznal náhradu trov konania v zmysle § 257 CSP.

42. Žalobkyne pred pojednávaním na odvolacom súde zaslali vyjadrenie, v ktorom zotrvali na svojich odvolacích dôvodoch a okrem toho uviedli, že od advokáta JUDr. Ľubomíra Kuboša sa mali dozvedieť, že žalovaný v rade 1/ - 6/ urgujú na odvolacom súde skončenie konania a že žalovaný na pojednávaní 24.6.2020 bude zastupovať advokát JUDr. Peter Machaj, a preto prehrávajú tento spor. Odvolaciemu súdu nie je známa žiadna z týchto uvedených skutočností, preto sa k nim nemôže ani bližšie vyjadriť. Advokáti JUDr. Kuboš a JUDr. Machaj v konaní nikoho nezastupovali a celkovo v konaní ani nevystupovali.

43. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)